

**REGULAMIN ARBITRAŻOWY
SĄDU ARBITRAŻOWEGO POMORZA ZACHODNIEGO W SZCZECINIE
z dnia 17 stycznia 2017 r.**

ROZDZIAŁ I

[POSTANOWIENIA OGÓLNE]

§ 1

[Zakres obowiązywania Regulaminu]

1. Regulamin Arbitrażowy Sądu Arbitrażowego w Szczecinie, zwany dalej Regulaminem, normuje postępowanie Sądu Arbitrażowego Pomorza Zachodniego, zwanego dalej Sądem oraz stron w zakresie rozwiązywania sporów w drodze arbitrażu.
2. Obok postępowania arbitrażowego, Sąd przeprowadza również postępowania pojednawcze i mediacyjne, które uregulowane zostały w Regulaminie Postępowania Mediacyjnego Sądu Arbitrażowego Pomorza Zachodniego z dnia 17 stycznia 2017 r., a w zakresie w nim nieuregulowanym – w postanowieniach niniejszego Regulaminu.
3. Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, wiąże je Regulamin obowiązujący w chwili wszczęcia postępowania arbitrażowego. W braku odmiennych postanowień stron w zapisie na sąd polubowny, stosuje się przepisy zawarte w Regulaminie.
4. W postępowaniu prowadzonym w trybie *ad hoc* administrowanym przez Sąd postanowienia zawarte w Regulaminie mają zastosowanie, jeżeli strony nie postanowiły inaczej.

§ 2

[Zdolność arbitrażowa]

1. Stroną postępowania przed Sądem mogą być osoby fizyczne mające pełną zdolność do czynności prawnych, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, o ile przepisy powszechnie obowiązujące przyznają im zdolność prawną.
2. Strona może działać w postępowaniu osobiście albo przez pełnomocnika. Jeżeli pełnomocnikiem jest osoba fizyczna, to musi mieć pełną zdolność do czynności prawnych.

§ 3

[Podstawowe zasady postępowania]

1. Postępowanie przed Sądem jest jednoinstancyjne.
2. Skład orzekający rozstrzyga spór według prawa właściwego dla danego stosunku, a gdy strony go do tego upoważniły – według ogólnych zasad prawa lub zasad słuszności. W każdej sprawie skład orzekający bierze pod uwagę postanowienia umowy oraz ustalone zwyczaje mające zastosowanie do danego stosunku prawnego. W przypadku sporów wynikających z umów, których stroną jest konsument, rozstrzyganie sporu według ogólnych zasad prawa lub

zasad słuszności nie może prowadzić do pozbawienia konsumenta ochrony przyznanej mu bezwzględnie wiążącymi przepisami prawa właściwego dla danego stosunku.

3. Skład orzekający ma obowiązek traktować strony na zasadzie równości, działając w sposób bezstronny w ramach rzetelnie prowadzonego postępowania.
4. Każda strona ma prawo do wysłuchania i przedstawienia swoich wniosków i twierdzeń istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy oraz dowodów na ich poparcie lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej.
5. Postępowanie przed Sądem jest oparte na zasadzie kontrydiktoryjności. Strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Skład orzekający może dopuścić dowód niewskazany przez stronę, jeżeli poweźmie o nim wiedzę z akt sprawy lub oświadczeń stron.
6. Skład orzekający w każdym stanie postępowania dąży do ugodowego załatwienia sprawy, w szczególności poprzez skierowanie stron do mediacji.
7. We wszystkich sprawach Sąd oraz poszczególne składy orzekające dokładają należytych starań, aby wydane orzeczenia były skuteczne i wykonalne w rozumieniu obowiązujących przepisów o uznaniu i wykonaniu zagranicznych wyroków sądów polubownych.
8. Organy Sądu, arbitrzy i pracownicy Sądu nie ponoszą odpowiedzialności za szkody powstałe w następstwie działań lub zaniechań związanych z toczącym się postępowaniem arbitrażowym, chyba że szkoda została wyrządzona umyślnie.

§ 4

[Właściwość Sądu]

1. Sąd jest właściwy, jeżeli:
 - 1) strony w umowie poddały rozstrzygnięciu Sądu spory, które powstały lub mogą powstać między nimi w związku z określonym stosunkiem prawnym (zapis na sąd polubowny); zapis może mieć formę klauzuli umownej (wzorcowe klauzule arbitrażowe stanowią załącznik do Regulaminu) albo odrębnej umowy;
 - 2) strona pozwana, której został doręczony pozew wraz z wnioskiem powoda o poddanie się właściwości Sądu, wyraziła na piśmie zgodę na właściwość Sądu;
 - 3) zapis na Sąd został zamieszczony w umowie (statucie) spółki prawa handlowego albo w statucie spółdzielni, fundacji lub stowarzyszenia;
 - 4) strony zapisu na sąd polubowny *ad hoc* postanowiły, że spór zostanie rozstrzygnięty w trybie arbitrażu administrowanego przez Sąd.
2. Pod rozstrzygnięcie Sądu strony mogą poddać wszelkie spory o prawa majątkowe lub o prawa niemajątkowe mogące stanowić przedmiot ugody sądowej, z wyłączeniem spraw o alimenty. Sąd w szczególności rozwiązuje spory o charakterze gospodarczym, a także z zakresu prawa morskiego.

§ 5

[Orzekanie o właściwości]

1. O właściwości Sądu oraz istnieniu, ważności albo skuteczności oraz o zakresie zapisu na sąd polubowny rozstrzyga skład orzekający. Nieważność albo wygaśnięcie umowy podstawowej, w której zamieszczono zapis na sąd polubowny, same przez się nie powodują nieważności lub wygaśnięcia zapisu.
2. Jeżeli w sposób oczywisty Sąd nie jest właściwy, Sekretarz Sądu, bez rozstrzygania o istnieniu, ważności (skuteczności) oraz o zakresie zapisu na sąd polubowny albo innej podstawy właściwości, niezwłocznie zwraca na to uwagę powodowi, wzywając go do zajęcia na piśmie stanowiska w terminie oznaczonym, nie dłuższym niż 14 dni, licząc od dnia doręczenia wezwania. Jeżeli powód nie podtrzyma pozwu, sprawę uznaje się za niewszczętą. Jeżeli powód podtrzyma stanowisko o właściwości Sądu, a także w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu, stosuje się § 23 ust. 1 zd. 1 Regulaminu.
3. Zarzut braku właściwości Sądu powinien zostać zgłoszony przez pozwanego przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy. Skład orzekający może jednak rozpoznać zarzut zgłoszony później, jeżeli opóźnienie w zgłoszeniu zarzutu jest usprawiedliwione.
4. W razie uwzględnienia zarzutu braku właściwości Sądu pozew podlega odrzuceniu na rozprawie lub na posiedzeniu.
5. Zarzut, że zgłoszone w toku postępowania żądanie strony przeciwnej wykracza poza zakres zapisu na sąd polubowny, powinien być podniesiony przez stronę przy pierwszej czynności procesowej dokonywanej po zgłoszeniu żądania przez przeciwnika. Sąd polubowny może rozpoznać zarzut podniesiony po tym terminie, jeżeli uzna opóźnienie za usprawiedliwione.
6. O zarzutach, o którym mowa w ust. 3, 4 i 5, skład orzekający orzeka postanowieniem. Jeżeli skład orzekający takim postanowieniem oddali zarzut, każda ze stron może w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia jej tego postanowienia wystąpić do sądu powszechnego o rozstrzygnięcie. Wszczęcie postępowania przed sądem powszechnym nie wstrzymuje rozpoznania sprawy przez Sąd.

§ 6

[Miejsce postępowania]

1. Miejscem postępowania jest miasto Szczecin.
2. Skład orzekający, po wysłuchaniu stron, może wyznaczyć inną miejscowość jako miejsce postępowania arbitrażowego, jeżeli jest to uzasadnione ze względu na przedmiot postępowania, okoliczności sprawy albo dogodność dla stron.
3. Rozprawy, posiedzenia oraz inne czynności mogą odbywać się poza miejscem postępowania arbitrażowego, w miejscu wskazanym w postanowieniu składu orzekającego.

§ 7

[Język postępowania]

1. Skład orzekający może, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron, biorąc pod uwagę okoliczności sprawy, zwłaszcza zaś język umowy stron oraz innych dokumentów stanowiących dowód w sprawie, zdecydować o innym języku niż język polski dla określonych czynności w postępowaniu, lub dla całego postępowania.
2. Przewodniczący składu orzekającego może powołać na wniosek i koszt strony osobę biegłą w tłumaczeniu do całego postępowania lub jego części, jeśli prowadzone jest ono w języku innym niż język polski.
3. Skład orzekający może zdecydować o tłumaczeniu na język postępowania każdego dokumentu sporządzonego w języku innym niż język postępowania albo zażądać dołączenia tłumaczenia dokumentów składanych w sprawie przez strony postępowania.
4. Koszty tłumaczenia dokumentów ponoszą strony według zasad określonych przez skład orzekający.

§ 8

[Doręczanie pism i zawiadomień w toku postępowania]

1. Pisma i zawiadomienia w postępowaniu doręcza się stronie, a gdy strona ustanowiła pełnomocnika – temu pełnomocnikowi. Jeżeli po stronie powodowej lub pozwanej występuje więcej niż jeden podmiot, pisma i zawiadomienia są doręczane wszystkim podmiotom występującym po każdej ze stron.
2. Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, każde pismo i zawiadomienie pisemne w postępowaniu arbitrażowym uważa się za doręczone, jeżeli zostało doręczone adresatowi osobiście albo dostarczone do jego siedziby, albo miejsca jego zwykłego pobytu lub na wskazany przez niego adres do doręczeń.
3. Jeżeli adresat jest przedsiębiorcą wpisanym do rejestru publicznego, każde pismo i zawiadomienie pisemne wysłane na adres wskazany w rejestrze uważa się za doręczone, chyba że adresat na potrzeby postępowania podał inny adres do doręczeń.
4. Jeżeli żadnego z miejsc wymienionych w ust. 2–3 nie można ustalić, pomimo dołożenia należytej staranności, każde pismo i zawiadomienie uważa się za doręczone, jeżeli zostało wysłane do ostatniego znanego miejsca siedziby albo ostatniego znanego miejsca zwykłego pobytu adresata. W takim wypadku uważa się, że doręczenie nastąpiło w ostatnim dniu okresu, w którym przesyłka mogła zostać odebrana przez adresata.
5. O ile strony tak postanowią, za zgodą składu orzekającego, pisma i zawiadomienia mogą być również przesyłane pocztą elektroniczną lub faksem, chyba że Regulamin przewiduje obowiązek zachowania formy pisemnej. Pisma i zawiadomienia przesłane pocztą elektroniczną lub za pomocą faksu uważa się za doręczone z chwilą ich wysłania, o ile właściwa transmisja nie wykazała błędów.

6. W przypadku niezawiadomienia składu orzekającego o zmianie adresu poczty elektronicznej lub numeru faksu strony lub innych danych niezbędnych do doręczenia w formie określonej w ust. 5, pisma lub zawiadomienia przesłane na ostatni znany składowi orzekającemu adres poczty elektronicznej lub numer faksu strony uważa się za doręczone.

§ 9

[Poufność postępowania]

1. Postępowanie przed Sądem jest niejawne.
2. Wszystkich uczestników postępowania przed Sądem obowiązuje zasada poufności, z uwzględnieniem zakresu, w jakim strony zasadę tę uzgodniły w zapisie na sąd polubowny lub w Akcie Misji. Strony mogą uzgodnić, że sam fakt wszczęcia postępowania jest okolicznością poufną.
3. Skład orzekający, a przed jego ustanowieniem Prezes Sądu, może na wniosek i koszt strony postanowić o zastosowaniu środków mających na celu zapewnienie szczególnej ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa i innych informacji niejawnych dotyczących strony lub osoby trzeciej.

§ 10

[Dopuszczalność wniesienia zarzutu w toku postępowania]

Jeżeli uchybiono przepisom Regulaminu lub uzgodnionym przez strony szczegółowym regułom postępowania, uważa się, że strona, która o powyższym uchybieniu wiedziała i nie podniosła zarzutu w toku posiedzenia, a w razie nieobecności – na najbliższym posiedzeniu, zrzekła się możliwości podniesienia takiego zarzutu w postępowaniu przez Sąd lub w skardze o uchylenie wyroku Sądu. Sąd może wziąć pod uwagę zarzut zgłoszony po terminie, jeżeli strona uprawdopodobni, iż nie zgłosiła zarzutu bez swojej winy.

ROZDZIAŁ II

[ARBITRZY]

§ 11

[Kwalifikacje arbitra]

1. Arbitrem może być osoba fizyczna, posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych, korzystająca w pełni z praw publicznych, posiadająca kwalifikacje przydatne do pełnienia funkcji arbitra. Arbitrem nie może być sędzia zawodowy. Nie dotyczy to sędziów w stanie spoczynku.
2. Arbitrem – przewodniczącym składu orzekającego może być tylko i wyłącznie osoba wpisana przynajmniej od pięciu lat na listę adwokatów lub radców prawnych, a także sędzia w stanie spoczynku oraz osoba posiadająca co najmniej stopień doktora nauk prawnych.

3. Arbiter jest bezstronny, niezależny i pełni swoją funkcję wedle najlepszej wiedzy i umiejętności.
4. Arbiter nie może podjąć się pełnienia tej funkcji, jeżeli w danej sprawie zachodzą okoliczności, które budzą uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności lub niezależności, a także wtedy, gdy nie ma on kwalifikacji określonych w umowie stron. Z tych samych przyczyn arbiter podlega wyłączeniu w trybie i na zasadach określonych w § 18 Regulaminu.
5. Arbiter nie może brać udziału w postępowaniu arbitrażowym w sprawie, w której występował jako arbiter, mediator lub pełnomocnik strony.
6. O ile postanowienia Regulaminu nie stanowią inaczej, żadna ze stron ani jej pełnomocnik, nie mogą kontaktować się z arbitrem w sprawach dotyczących postępowania z wyłączeniem drugiej strony.
7. Arbiter składa na piśmie każdej ze stron i pozostałym arbitrom oświadczenie o swojej bezstronności i niezależności. Oświadczenie musi być złożone przed udostępnieniem arbitrowi akt sprawy. Sekretarz Sądu, po złożeniu przez ustanowionych arbitrów tych oświadczeń, niezwłocznie przekazuje im akta sprawy.
8. Arbiter niezwłocznie ujawnia stronom wszystkie okoliczności, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do jego bezstronności lub niezależności.

§ 12

[Listy Arbitrów]

1. Sąd prowadzi:
 - 1) Listę Arbitrów Sądu Arbitrażowego Pomorza Zachodniego, zwaną dalej Listą Arbitrów;
 - 2) Listę Arbitrów Rekomendowanych Sądu Arbitrażowego Pomorza Zachodniego, zwaną dalej Listą Arbitrów Rekomendowanych, zawierającą spis arbitrów, którzy mają kwalifikacje określone w § 11 ust. 2 Regulaminu.
2. O wpisie na listy określone w ust. 1 oraz o wykreśleniu z tych list postanawia Przewodniczący Kolegium, po zasięgnięciu opinii Prezydium Sądu.
3. Listy określone w ust. 1 powinny zawierać:
 - 1) imię i nazwisko arbitra;
 - 2) stopień naukowy i tytuły zawodowe;
 - 3) zawód i miejsce jego wykonywania, opis szczególnych uprawnień zawodowych;
 - 4) znajomość języków obcych;
 - 5) opis innych kwalifikacji i umiejętności przydatnych w postępowaniu arbitrażowym;

- 6) w przypadku Listy Arbitrów Rekomendowanych – informację o uprawnieniu do bycia przewodniczącym składu orzekającego.
4. Arbitrzy udostępniają także inne niezbędne dane osobowe na wewnętrzne potrzeby Sądu.

§ 13

[Zakazy dotyczące arbitrów]

1. Osoba wpisana na Listę Arbitrów i Listę Arbitrów Rekomendowanych nie może występować przed Sądem jako pełnomocnik strony postępowania.
2. Prezes Sądu nie może pełnić funkcji arbitra z nominacji zastępczej.
3. Sekretarz Sądu oraz pracownicy Sądu nie mogą występować przed Sądem w charakterze pełnomocnika strony postępowania, a także nie mogą być arbitrami.

§ 14

[Skład orzekający]

1. Skład orzekający oznacza:
 - 1) jednego arbitra – jeżeli, według obowiązujących w dniu złożenia pozwu przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, z uwagi na wartość przedmiotu sporu właściwy w pierwszej instancji byłby sąd rejonowy, chyba że strony zgodnie postanowią o składzie trzyosobowym;
 - 2) trzech arbitrów – jeżeli z uwagi na wartość przedmiotu sporu w pierwszej instancji właściwy byłby sąd okręgowy.
2. Skład orzekający składa się z jednego arbitra, jeżeli strony tak zażądały bez względu na wartość przedmiotu sporu albo jeżeli strona powodowa tego zażądała, a strona pozwana temu się nie sprzeciwiła.

§ 15

[Uprawnienie stron do powoływania arbitrów]

1. Zachowując postanowienia § 11 ust. 1 zd. 2 oraz ust. 2 Regulaminu strony mogą powołać na arbitra każdą osobę fizyczną spełniającą wymagania określone w Regulaminie.
2. Strona powołująca arbitra spoza Listy Arbitrów obowiązana jest podać jego imię, nazwisko, adres do korespondencji oraz wykonywany zawód. Strona może podać także inne znane jej kwalifikacje i umiejętności powołanego arbitra.
3. W sprawach, w których orzeka skład jednoosobowy, Sekretarz Sądu wysyła stronom Listę Arbitrów Rekomendowanych i wzywa strony by w terminie nie dłuższym niż 14 dni, licząc od dnia doręczenia wezwania, wspólnie ustaliły i wskazały arbitra z tej Listy.

4. W sprawach, w których orzeka skład trzyosobowy, Sekretarz Sądu wzywa każdą ze stron do wskazania arbitra w terminie nie dłuższym niż 14 dni, licząc od dnia doręczenia wezwania oraz wspólnego wskazania przewodniczącego składu orzekającego z Listy Arbitrów Rekomendowanych, którą doręcza się stronom.

5. Strona może wskazać arbitra zastępczego na wypadek śmierci, ustąpienia lub odwołania uprzednio wskazanego przez nią arbitra.

6. Jeżeli po stronie powodowej lub pozwanej w postępowaniu uczestniczy więcej niż jeden podmiot, powodowie lub pozwani zgodnie wskazują jednego arbitra w terminach określonych odpowiednio w ust. 3 i 4.

§ 16

[Nominacja zastępcza arbitrów]

1. W razie niedokonania wyboru arbitra przez stronę albo strony, arbitra wyznacza Prezes Sądu wyłącznie spośród osób wpisanych na Listę Arbitrów Rekomendowanych.

2. Prezes Sądu, wyznaczając arbitra, bierze pod uwagę kwalifikacje, jakie arbiter powinien posiadać stosownie do porozumienia stron, jak również inne okoliczności, które mogą mieć znaczenie dla powołania do pełnienia tej funkcji.

§ 17

[Umowa z arbitrem]

1. Prezes Sądu zawiera w imieniu Sądu z arbitrem umowę, w której arbiter zobowiązuje się, za wynagrodzeniem, do należytego wykonania swoich obowiązków.

2. W razie odmowy lub niemożności zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1, strona na wezwanie Sekretarza Sądu, wyznacza innego arbitra w terminie 14 dni, licząc od dnia doręczenia wezwania. W razie ponownej odmowy lub niemożności zawarcia umowy z arbitrem, arbitra wyznacza Prezes Sądu.

§ 18

[Wyłączenie arbitra]

1. Arbiter podlega wyłączeniu tylko wówczas, jeżeli po wszczęciu postępowania zaistnieją lub zostaną ujawnione okoliczności budzące uzasadnione wątpliwości co do niezależności lub bezstronności arbitra, a także gdy nie ma on kwalifikacji określonych w zapisie na sąd polubowny oraz w Regulaminie.

2. Strona żądająca wyłączenia arbitra składa pisemny wniosek do Prezydium Sądu, za pośrednictwem Sekretarza Sądu, podając okoliczności uzasadniające żądanie.

3. Strona może żądać wyłączenia arbitra w terminie 7 dni od powzięcia wiadomości o okolicznościach uzasadniających wyłączenie arbitra. Po upływie tego terminu uważa się, że strona zrzekła się uprawnienia do żądania wyłączenia arbitra na tej podstawie.
4. Wyłączenia arbitra, którego strona sama powołała lub w którego powołaniu uczestniczyła, strona ta może żądać tylko na podstawie takich okoliczności, o których dowiedziała się po jego powołaniu.
5. Sekretarz Sądu przekazuje odpis wniosku o wyłączenie arbitra drugiej stronie oraz arbitrom z wezwaniem do ustosunkowania się do jego treści w terminie oznaczonym, nie dłuższym niż 7 dni, licząc od dnia doręczenia wezwania.
6. Po upływie terminu określonego w ust. 5 Prezydium Sądu rozstrzyga w przedmiocie wniosku o wyłączenie arbitra w formie postanowienia, które nie wymaga uzasadnienia.
7. Złożenie wniosku o wyłączenie arbitra nie ma wpływu na bieg postępowania, chyba że Prezes Sądu postanowi inaczej.

§ 19

[Odwołanie i zmiana arbitra]

1. Wygaśnięcie funkcji arbitra następuje w wypadku jego śmierci, ustąpienia, wyłączenia, odwołania przez strony lub Prezydium Sądu, a także w razie odmowy lub niemożności zawarcia umowy z Arbitrem.
2. Arbitr może ustąpić w każdym czasie, składając Prezydium Sądu pisemne oświadczenie z podaniem powodów ustąpienia. Jeżeli ustąpienie nastąpiło bez ważnych powodów, arbitr ponosi odpowiedzialność za wynikłą stąd szkodę.
3. Obie strony mogą w każdym czasie wystąpić o odwołanie arbitra, składając Prezydium Sądu zgodne oświadczenie na piśmie. W wypadku uczestnictwa kilku podmiotów po stronie powodowej lub po stronie pozwanej, wymagane jest zgodne oświadczenie wszystkich tych podmiotów.
4. Każda ze stron może wystąpić do Prezydium Sądu o wydanie postanowienia o odwołaniu arbitra, który nie wykonuje należycie swoich funkcji, w szczególności, jeżeli jest oczywiste, że arbitr nie wykona swych czynności w odpowiednim terminie, lub jeżeli opóźnia się z ich wykonywaniem bez uzasadnionej przyczyny. Z przyczyn nadzwyczajnych Prezydium Sądu może wydać takie postanowienie także z urzędu.
5. O powtórzeniu wyboru arbitra przez strony lub stronę decyduje Prezes Sądu.
6. O powtórzeniu części lub całości postępowania z udziałem nowego arbitra, decyduje skład orzekający w formie postanowienia.
7. W razie dwukrotnego ustąpienia lub odwołania arbitra wskazanego przez tę samą stronę, druga strona, w terminie 7 dni od dnia, w którym powzięła wiadomość o ustąpieniu lub odwołaniu arbitra, może żądać zastępczego wyznaczenia arbitra za tę stronę przez Prezesa Sądu. Dotyczy to także kolejnego ustąpienia lub odwołania arbitra.

ROZDZIAŁ III

[POSTĘPOWANIE PRZED SĄDEM]

§ 20

[Wszczęcie postępowania arbitrażowego]

1. Wszczęcie postępowania arbitrażowego następuje przez wniesienie pozwu.
2. W wypadku uchylenia wyroku Sądu przez sąd powszechny, ponowne podjęcie postępowania w sprawie następuje na podstawie wniosku jednej ze stron.
3. W razie zawieszenia przed sądem powszechnym postępowania ze skargi o uchylenie wyroku Sądu, w celu usunięcia podstaw do jego uchylenia, ponowne podjęcie przez skład orzekający postępowania w sprawie następuje na wniosek jednej ze stron.

§ 21

[Zabezpieczenie roszczenia lub dowodu]

1. Jeżeli strony nie uzgodniły inaczej, skład orzekający, na wniosek strony, która uprawdopodobniła dochodzone roszczenie, może postanowić o zastosowaniu takiego sposobu zabezpieczenia roszczenia, który uzna za właściwy ze względu na przedmiot sporu. Uwzględniając wniosek, skład orzekający wydaje postanowienie wraz z uzasadnieniem. Skład orzekający może uzależnić jego wykonanie od złożenia przez wnioskodawcę stosownego zabezpieczenia. Postanowienie może być przez skład orzekający zmienione lub uchylone na wniosek każdej ze stron.
2. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1 podlega wykonaniu po nadaniu mu klauzuli wykonalności przez sąd powszechny.
3. Na wniosek strony, skład orzekający może postanowić o zabezpieczeniu dowodu, jeśli jest to niezbędne ze względu na okoliczności sprawy.
4. Strony mogą zwracać się do sądu powszechnego z wnioskami o zabezpieczenie roszczenia oraz o zabezpieczenie dowodu w związku z toczącym się postępowaniem arbitrażowym. Składanie takich wniosków przez strony postępowania arbitrażowego nie jest uznawane za sprzeczne z zapisem na sąd polubowny. Strony zobowiązane są do pisemnego poinformowania Sądu o uzyskanych w ten sposób zabezpieczeniach.

§ 22

[Pozew i powództwo]

1. Pozew wnoszony jest do Sądu w języku, w którym toczy się postępowanie, z dołączoną niezbędną liczbą kopii dla każdego z pozwanych oraz dla każdego arbitra.
2. Pozew powinien zawierać:

- 1) oznaczenie stron postępowania wraz z podaniem ich adresów oraz – w wypadku przedsiębiorców – odpisy z właściwego rejestru;
 - 2) wskazanie zapisu na sąd polubowny lub inne uzasadnienie właściwości sądu, w tym wynikające z postanowień § 4 ust. 1 pkt 2 Regulaminu;
 - 3) oznaczenie wartości przedmiotu sporu;
 - 4) dokładnie określone żądanie wraz z jego uzasadnieniem oraz z powołaniem dowodów na poparcie przytoczonych okoliczności.
- 3.** Pozew może również wskazywać arbitra wybranego przez stronę, lub wniosek o wyznaczenie arbitra przez Prezesa Sądu. Nadto pozew może zawierać wniosek o rozpoznanie sprawy przez jednego lub trzech arbitrów.
- 4.** W braku odmiennego uzgodnienia stron, pozew może zostać zmieniony lub uzupełniony w toku postępowania na zasadach określonych w § 28 ust. 6 Regulaminu.
- 5.** Cofnięcie powództwa, bez zrzeczenia się roszczenia, jest skuteczne po wyrażeniu zgody przez drugą stronę, lub gdy nastąpiło przed wyznaczeniem rozprawy.
- 6.** Jeżeli powód cofnie powództwo i zrzeknie się roszczenia, Prezes Sądu, a po jego wyznaczeniu – skład orzekający, wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania.

§ 23

[Opłacenie pozwu i uzupełnienie jego braków]

- 1.** Sekretarz Sądu wzywa stronę powodową, aby uiściła wymagane opłaty w terminie 7 dni, licząc od dnia doręczenia wezwania, a jeżeli pozew nie odpowiada wymaganiam określonym w § 22 ust. 1 i 2 – uzupełniła jego braki. Wysokość opłat określa Regulamin kosztów postępowania przed Sądem Arbitrażowym Pomorza Zachodniego zwany dalej Regulaminem kosztów, obowiązujący w dacie wniesienia pozwu.
- 2.** W razie nieuzupełnienia pozwu lub nieuiszczenia opłaty w całości w terminie, o którym mowa w ust. 1, Sekretarz Sądu zarządza zwrot pozwu.
- 3.** W braku wskazania arbitra w pozwie, Sekretarz Sądu wzywa stronę powodową do wyznaczenia arbitra zgodnie z postanowieniami § 15 ust. 3, 4 i 6 Regulaminu.
- 4.** Skład orzekający – w razie uzasadnionych wątpliwości – może określić rzeczywistą wartość przedmiotu sporu. Postanowienia ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

§ 24

[Pisma w toku postępowania]

- 1.** Wszelkie pisma w toku postępowania arbitrażowego strony kierują, z zastrzeżeniem ust. 2, do Sądu w takiej liczbie kopii jak pozew lub w liczbie wskazanej przez Sekretarza Sądu.

2. Po ustanowieniu składu orzekającego, strona obowiązana jest doręczać odpisy pism wraz z załącznikami bezpośrednio drugiej stronie, dołączając składowi orzekającemu kserokopię potwierdzenia nadania pisma listem poleconym lub pokwitowania odbioru przez stronę.

3. Jeżeli strony uzgodniły stosowanie doręczeń w trybie § 8 ust. 5, załącznikiem określonym w ust. 2 jest potwierdzenie wysłania poczty elektronicznej w formie albo potwierdzenia odbioru przez stronę przeciwną albo zrzutu ekranu zawierającego przesłaną wiadomość albo dziennika zdarzeń z serwera pocztowego i odpowiednio – potwierdzenie transmisji faksowej.

§ 25

[Odpowiedź na pozew]

1. Po wszczęciu postępowania i uiszczeniu wymaganych opłat, Sekretarz Sądu doręcza stronie pozwanej pozew wraz z Regulaminem oraz Listą Arbitrów i Listą Arbitrów Rekomendowanych, a także poucza ją o prawie do złożenia odpowiedzi na pozew w terminie 14 dni, licząc od dnia doręczenia pozwu. Sekretarz Sądu informuje o wyznaczeniu arbitra przez stronę powodową i wzywa stronę pozwaną do wyznaczenia arbitra zgodnie z Regulaminem.

2. Brak odpowiedzi na pozew nie wstrzymuje postępowania.

§ 26

[Powództwo wzajemne i zarzut potrącenia]

1. Wraz z odpowiedzią na pozew, a w razie jej braku – do czasu zakończenia pierwszego posiedzenia składu orzekającego, strona pozwana może wnieść pozew wzajemny, jeżeli wzajemne roszczenie pozwanego pozostaje w związku z roszczeniem powoda lub nadaje się do potrącenia, a jego rozpoznanie należy do właściwości Sądu.

2. Strona wnosząca pozew wzajemny, po przyjęciu powództwa przez Sąd jest zobowiązana do uiszczenia opłaty stosownej do wysokości dochodzonego roszczenia pod rygorem pozostawienia powództwa wzajemnego bez rozpoznania.

3. Do pozwu wzajemnego stosuje się odpowiednio postanowienia Regulaminu dotyczące pozwu. Pozew wzajemny podlega rozpoznaniu przez skład orzekający ustanowiony dla rozpoznania pozwu głównego.

4. Do czasu zamknięcia pierwszego posiedzenia składu orzekającego strona pozwana może podnieść zarzut potrącenia, jeżeli roszczenie pozwanego nadaje się do potrącenia z roszczeniem powoda oraz jest objęte zapisem na sąd polubowny.

5. Na wniosek stron, zgłoszony do czasu zamknięcia pierwszego posiedzenia składu orzekającego, skład orzekający może zdecydować o połączeniu do wspólnego rozpoznania roszczenia zgłoszonego w innej sprawie toczącej się w Sądzie między tymi stronami przed tym samym składem orzekającym.

§ 27

[Dopuszczenie osoby trzeciej do udziału w toczącym się postępowaniu]

1. Dopuszczenie osoby trzeciej do udziału w toczącym się postępowaniu arbitrażowym może nastąpić za zgodą stron, na podstawie postanowienia składu orzekającego.
2. Sekretarz Sądu wzywa osobę wskazaną w postanowieniu składu orzekającego, aby w terminie oznaczonym uiściła opłatę w wysokości określonej w Regulaminie kosztów, a obowiązującej w dacie wniesienia pozwu. Nieuiszczenie tej opłaty w ustalonym terminie skutkuje niedopuszczeniem osoby trzeciej do udziału w postępowaniu.
3. Osobie trzeciej nie przysługuje prawo wyboru arbitra.

§ 28

[Posiedzenie wstępne]

1. W ciągu 7 dni od skutecznego wyznaczenia składu orzekającego, przewodniczący składu orzekającego może wyznaczyć posiedzenie wstępne, na którym strony i arbitrzy ustalają treść Aktu Misji.
2. Akt Misji obejmuje:
 - 1) pełne dane stron i aktualne adresy stron do doręczeń;
 - 2) imiona i nazwiska arbitrów;
 - 3) zwięzły opis roszczeń oraz żądanego sposobu zaspokojenia roszczeń każdej ze stron;
 - 4) listę innych problemów do rozstrzygnięcia, chyba że skład orzekający uzna to za niewskazane;
 - 5) miejsce postępowania;
 - 6) szczegółowe reguły postępowania wymagające ustalenia przez strony na podstawie postanowień Regulaminu.
3. Akt Misji podpisują arbitrzy i strony lub ich pełnomocnicy.
4. Jeżeli którakolwiek ze stron albo arbiter odmówi uczestnictwa w posiedzeniu wstępnym albo podpisania Aktu Misji, projekt Aktu Misji zostanie przedłożony Prezydium Sądu do zatwierdzenia.
5. Podpisanie Aktu Misji albo jego zatwierdzenie w trybie ust. 4 pozwala na kontynuowanie postępowania arbitrażowego.
6. Po podpisaniu Aktu Misji lub zatwierdzeniu go w trybie ust. 4, żadna ze stron nie może wnieść nowych roszczeń lub roszczeń wzajemnych, które wykraczają poza Akt Misji, chyba że skład orzekający wyrazi na to zgodę ze względu na charakter nowych roszczeń lub roszczeń wzajemnych, stopień zaawansowania postępowania lub inne istotne okoliczności.

§ 29

[Zawieszenie postępowania]

1. Skład orzekający zawiesza postępowanie na zgodny wniosek stron.
2. Skład orzekający może, nie wcześniej niż po złożeniu odpowiedzi na pozew lub bezskutecznym upływie terminu określonego do jej złożenia, zawiesić postępowanie:
 - 1) na wniosek powoda za zgodą pozwanego;
 - 2) na wniosek pozwanego ze względu na inne toczące się postępowanie, jeżeli jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla postępowania arbitrażowego;
 - 3) z urzędu, jeżeli zachodzą okoliczności uniemożliwiające nadanie sprawie dalszego biegu.
3. Skład orzekający postanawia o podjęciu postępowania na wniosek strony lub po ustaniu przesłanek uzasadniających jego zawieszenie.
4. Skład orzekający wydaje postanowienie o umorzeniu zawieszzonego postępowania, jeżeli wniosek o jego podjęcie nie zostanie zgłoszony w terminie jednego roku od daty wydania postanowienia o zawieszeniu.

§ 30

[Rozprawa]

1. Skład orzekający rozpoznaje sprawę na posiedzeniu niejawnym, bez wyznaczania rozprawy, jeżeli strony wyczerpująco przedstawiły okoliczności, które uznają za istotne dla obrony swoich praw, a skład orzekający uzna sprawę za dostatecznie wyjaśnioną do rozstrzygnięcia bez przeprowadzania rozprawy. Jednakże postępowanie prowadzone będzie z wyznaczeniem rozprawy na wniosek przynajmniej jednej ze stron.
2. Rozprawa jest niejawna. Poza stronami i ich pełnomocnikami w rozprawie mogą brać udział jedynie osoby wezwane, protokolant oraz, za zgodą stron i składu orzekającego, inne osoby – nie więcej niż po dwie wskazane przez każdą ze stron. Na rozprawie może być obecny Prezes Sądu.
3. Termin rozprawy wyznacza przewodniczący składu orzekającego z uwzględnieniem, w miarę możliwości, wniosków stron, które zamierzają uczestniczyć w rozprawie osobiście. Przewodniczący składu wydaje zarządzenia niezbędne do przygotowania rozprawy, tak aby rozstrzygnięcie sprawy nastąpiło, jeżeli to możliwe, już na pierwszym posiedzeniu. O terminie i miejscu rozprawy zawiadamia strony Sekretarz Sądu.
4. Rozprawą kieruje przewodniczący składu orzekającego.
5. Nieobecność na rozprawie strony lub jej pełnomocnika, prawidłowo powiadomionych, nie wstrzymuje postępowania.
6. Na wniosek stron, za zgodą składu orzekającego, rozprawa może się odbywać przy użyciu środków technicznych pozwalających na porozumiewanie się na odległość, pod warunkiem, że pozwalają one na utrwalenie przebiegu rozprawy.

§ 31

[Dowody]

1. Skład orzekający rozstrzyga według własnego przekonania o znaczeniu dla rozstrzygnięcia wniosków dowodowych stron i konieczności ich uwzględnienia.
2. Skład orzekający może w szczególności przeprowadzić dowód z dokumentów, oględzin, z przesłuchania świadków, z opinii biegłych, z wyjaśnień stron, a także inne dowody, które uzna za niezbędne dla wyjaśnienia sprawy. Skład orzekający może także odbierać przyrzeczenia od świadków i wybranej strony według roty określonej w Kodeksie postępowania cywilnego oraz żądać od stron dostarczenia biegłemu odpowiednich informacji, przedstawienia lub udostępnienia do zbadania dokumentów lub innych przedmiotów.
3. Biegły, po przedstawieniu swojej opinii, na żądanie strony, lub gdy skład orzekający uzna to za konieczne, bierze udział w rozprawie w celu udzielenia wyjaśnień i odpowiedzi na pytania stron i składu orzekającego.
4. Skład orzekający ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Skład orzekający ocenia także jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu.
5. W razie potrzeby przeprowadzenia dowodu poza miejscem rozprawy, skład orzekający może zlecić taką czynność jednemu z arbitrow. Strony i ich pełnomocnicy mają prawo brać udział w przeprowadzeniu dowodu przez arbitra wyznaczonego przez skład orzekający.
6. W razie potrzeby skład orzekający może zwrócić się do właściwego sądu powszechnego o przeprowadzenie dowodu lub czynności, której sam nie może wykonać.
7. Sąd pobiera od strony wnioskującej przeprowadzenie dowodu zaliczkę na czynności dowodowe przeprowadzane przez skład orzekający, zgodnie z Regulaminem kosztów, obowiązującym w dniu wniesienia pozwu.

§ 32

[Protokoły]

1. Protokoły sporządza się z przebiegu rozprawy i innych czynności składu orzekającego lub czynności dokonanych przez arbitra wyznaczonego przez skład orzekający zgodnie z § 31 ust. 5 Regulaminu. Protokolanta wyznacza Sekretarz Sądu.
2. Protokół sporządza się w języku postępowania, chyba że strony postanowią inaczej. Protokół podpisuje przewodniczący składu orzekającego oraz protokolant.
3. Przebieg czynności protokołowanych może zostać utrwalony za pomocą aparatury rejestrującej dźwięk lub obraz, o czym należy przed uruchomieniem aparatury uprzedzić wszystkie osoby uczestniczące w rozprawie lub w utrwalanej czynności.
4. Stronom i ich pełnomocnikom, Sąd – na ich wniosek – wydaje odpisy protokołów za pokwitowaniem oraz udostępnia możliwość przejrzenia akt sprawy w godzinach urzędowania.

5. Strony mogą żądać sprostowania lub uzupełnienia protokołu, nie później jednak niż na następnym posiedzeniu, a protokołu rozprawy, na której nastąpiło jej zamknięcie – aż do czasu doręczenia jej wyroku.

§ 33

[Postępowanie przyspieszone]

Strony mogą uzgodnić skrócenie poszczególnych terminów ustalonych w Regulaminie. Skrócenie może nastąpić poprzez stosowne postanowienia w Akcie Misji albo w późniejszym terminie za zgodą składu orzekającego. Skrócenie terminów nie może powodować naruszenia zasady równości stron oraz ograniczać uprawnienia którejkolwiek ze stron do obrony jej praw przed Sądem.

§ 34

[Zamknięcie rozprawy]

1. Przewodniczący składu orzekającego zamyka rozprawę, gdy skład orzekający uzna sprawę za dostatecznie wyjaśnioną, lub uzna, że strony mogły wyczerpująco przedstawić okoliczności, które uważają za istotne dla obrony swoich praw.
2. Przewodniczący składu orzekającego może otworzyć zamkniętą rozprawę, jeżeli przed wydaniem wyroku, skład orzekający uzna to za konieczne.

§ 35

[Umorzenie postępowania]

1. Poza podstawami umorzenia postępowania, o których mowa w § 22 ust. 6, § 29 ust. 4 i § 41 ust. 1 pkt 1 Regulaminu skład orzekający postanawia o umorzeniu postępowania, jeżeli:
 - 1) powód cofnął pozew, chyba że pozwany zgłosił sprzeciw, a skład orzekający uznał, że ma on interes prawny w rozstrzygnięciu sporu;
 - 2) dalsze postępowanie stało się zbędne lub niemożliwe.
2. Przed powołaniem składu orzekającego postanowienie o umorzeniu postępowania w okolicznościach określonych w Regulaminie wydaje Prezes Sądu.

ROZDZIAŁ IV

[ORZECZENIA]

§ 36

[Rodzaje orzeczeń]

W wypadkach określonych w Regulaminie oraz w innych sprawach niewymagających wydania wyroku, Prezydium Sądu, Prezes Sądu oraz skład orzekający wydają postanowienia, natomiast

przewodniczący składu orzekającego oraz Sekretarz Sądu wydają zarządzenia. Postanowienia i zarządzenia nie podlegają zaskarżeniu.

§ 37

[Wyroki]

1. Skład orzekający rozstrzyga sprawę wyrokiem. Wyrok jest prawomocny i wiążący dla stron.
2. Wyrok powinien zostać wydany w ciągu 14 dni od zamknięcia rozprawy. Prezes Sądu może, na wniosek przewodniczącego składu orzekającego, przedłużyć ten termin na czas oznaczony, jeśli jest to niezbędne ze względu na złożoność problemów będących przedmiotem rozstrzygnięcia lub inne okoliczności sprawy.
3. Skład orzekający wydaje wyrok po przeprowadzeniu niejawnego narady. Wyrok zapada większością głosów.
4. Arbiter, który w głosowaniu nie zgodził się z większością, może zgłosić zdanie odrębne, czyniąc odpowiednią wzmiankę przy swoim podpisie na wyroku. Arbiter ten ma obowiązek złożyć do akt sprawy uzasadnienie zdania odrębnego, które powinno zostać sporządzone w takim samym terminie jak uzasadnienie wyroku.
5. Przewodniczący sporządza uzasadnienie wyroku w terminie 14 dni od dnia wydania wyroku. Sąd z urzędu doręcza stronom wyrok wraz z uzasadnieniem. Postanowienia § 8 i § 37 ust. 2 zd. 2 Regulaminu stosuje się odpowiednio.
6. Prezes Sądu może żądać od przewodniczącego składu orzekającego wyjaśnienia przyczyn niewydania przez skład orzekający wyroku w terminie określonym w ust. 2 albo niesporządzenia przez przewodniczącego składu orzekającego uzasadnienia w terminie określonym w ust. 5.

§ 38

[Treść wyroku]

Wyrok powinien zawierać:

- 1) oznaczenie Sądu, arbitrów i stron oraz wskazanie protokolanta, a także datę i miejsce wydania wyroku;
- 2) podstawę właściwości Sądu (powołanie zapisu na sąd polubowny);
- 3) określenie przedmiotu sporu;
- 4) rozstrzygnięcie o wszystkich żądaniach pozwu lub zgłoszonych w toku postępowania wraz z uzasadnieniem obejmującym motywy, którymi skład orzekający kierował się przy wydaniu wyroku;
- 5) rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania oraz kosztów zastępstwa procesowego jednego pełnomocnika, stosownie do nakładu pracy, jednak nie więcej niż

koszt zawodowego pełnomocnika procesowego w takiej sprawie przed sądem powszechnym.

§ 39

[Wyrok częściowy i wyrok wstępny]

1. Skład orzekający może wydać wyrok częściowy, jeżeli do rozstrzygnięcia nadaje się tylko część żądania lub niektóre żądania pozwu albo pozwu wzajemnego.
2. Wyrokiem częściowym skład orzekający może także rozstrzygnąć o całości żądania pozwu albo pozwu wzajemnego.
3. Skład orzekający może wydać wyrok wstępny, uznając roszczenie za usprawiedliwione co do zasady, prowadząc dalej postępowanie co do spornej wysokości żądania.
4. Wniesienie skargi o uchylenie wyroku częściowego nie wstrzymuje postępowania co do pozostałych żądań lub części żądania pozwu albo pozwu wzajemnego.

§ 40

[Podpisanie i doręczenie wyroku]

1. Wyrok sporządzany jest na piśmie i doręczany wraz z uzasadnieniem stronom postępowania.
2. Oryginał wyroku musi być opatrzony pieczęcią Sądu, podpisem arbitra w przypadku składu jednoosobowego i podpisami wszystkich arbitrów w przypadku składu wieloosobowego. Przy składzie wieloosobowym wystarczą podpisy większości arbitrów. Przewodniczący składu orzekającego podaje przyczyny braku pozostałych podpisów.
3. Prezes Sądu, może, bez ingerencji w merytoryczną treść rozstrzygnięcia, przekazać wyrok przewodniczącemu składu orzekającego w celu dokonania niezbędnych poprawek formalnych.
4. Odpisy wyroku są opatrzone pieczęcią Sądu i podpisem Prezesa Sądu.

§ 41

[Orzeczenie w przypadku ugody]

1. Jeżeli po ustaleniu składu orzekającego strony zawrą ugodę, skład orzekający:
 - 1) wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania;
 - 2) na wniosek stron nadaje ugodzie formę wyroku.
2. Osnowa ugody zawartej przed Sądem powinna zostać wciągnięta do protokołu i stwierdzona podpisami stron.
3. Do wyroku zawierającego treść ugody stosuje się odpowiednio postanowienia § 37, § 38, § 40, § 42 z wyłączeniem możliwości wykładni wyroku i postanowienia § 43 Regulaminu.

§ 42

[Sprostowanie i wykładnia wyroku]

1. Strona, w terminie 14 dni od otrzymania wyroku, może zgłosić wniosek, doręczając jego odpis drugiej stronie:
 - 1) o rozstrzygnięcie wątpliwości co do treści wyroku (wykładnię wyroku);
 - 2) o sprostowanie w tekście wyroku niedokładności, błędów pisarskich albo rachunkowych lub innych oczywistych omyłek.
2. Skład orzekający może dokonać sprostowania wyroku także z urzędu.
3. Wzmiankę o sprostowaniu wyroku postanowieniem składu orzekającego umieszcza się na oryginale wyroku oraz na jego odpisach. Dalsze odpisy wyroku wydaje się z uwzględnieniem sprostowania.
4. Wykładnia wyroku, dokonana przez skład orzekający, stanowi jego integralną część.

§ 43

[Uzupełnienie wyroku]

1. Strona może, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wyroku, zgłosić wniosek, doręczając jego odpis drugiej stronie, o rozstrzygnięcie o żądaniach zgłoszonych w pozwie, w odpowiedzi na pozew lub skutecznie w postępowaniu, o których skład orzekający nie orzekł w wyroku.
2. Jeżeli skład orzekający uzna wniosek za zasadny, wydaje wyrok uzupełniający w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia wniosku. Postanowienia § 37, § 38, § 40, § 42 i § 43 ust. 1 Regulaminu stosuje się odpowiednio.
3. Uzupełnienie orzeczenia o rozstrzygnięcie o kosztach postępowania następuje również w formie wyroku uzupełniającego.

§ 44

[Publikacja orzeczenia]

Prezydium Sądu może wyrazić zgodę na publikację orzeczenia w całości lub w części, z poszanowaniem woli stron oraz zasady poufności postępowania.

§ 45

[Wejście w życie i obowiązywanie]

1. Z dniem wejścia w życie niniejszego Regulaminu traci moc Regulamin Arbitrażowy Sądu Arbitrażowego Pomorza Zachodniego z dnia 30 marca 2012 r. ze zmianami.
2. Regulamin wchodzi w życie z dniem 17 stycznia 2017 r. i obowiązuje w sprawach wszczętych po jego uchwaleniu, chyba że strony wskażą jako właściwy Regulamin w treści obowiązującej w dniu zawarcia zapisu na sąd polubowny.